

Standardvalemis tururiski ja vastaspoole riski positsiooni käsitlemise suunised

Sissejuhatus

- 1.1. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määruse (EL) nr 1094/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (edaspidi „EIOPA määrus“)¹, artikli 16 kohaselt koostab EIOPA standardvalemis tururiski ja vastaspoole riski positsiooni käsitlemise suunised.
- 1.2. Suunised on seotud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta direktiivi 2009/138/EÜ (kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamise ja jätkamise kohta; edaspidi „direktiiv „Solventsus II““)² artiklitega 104 ja 105 ning rakendusmeetmete artiklitega 164–202³.
- 1.3. Käesolevad suunised on adresseeritud direktiivi „Solventsus II“ kohastele järelevalveasutustele.
- 1.4. Käesolevate suuniste eesmärk on lihtsustada liikmesriikide tavade lähendamist ning toetada ettevõtjaid standardvalemis tururiski ja vastaspoole makseviivituse riski moodulite kohaldamisel.
- 1.5. Käesolevate suuniste jaoks on välja töötatud järgmine määratlus:
 - „lühike aktsiapositsioon“ – aktsiatega seotud lühike positsioon, mis on põhjustatud lühikeseks müügist määruse (EL) nr 236/2012 artikli 2 lõike 1 punkti b tähenduses.
- 1.6. Suunistes määratlemata mõistetele on sissejuhatuses viidatud õigusaktides määratletud tähendused.
- 1.7. Käesolevaid suuniseid kohaldatakse alates 1. aprillist 2015.

Suunis 1. Hüvitised töötajatele

- 1.8. Kui töötajatele makstavate hüvitistega seotud kohustusi tunnustatakse kooskõlas rakendusmeetmete II peatükiga, peaksid ettevõtjad neid arvestama vastaspoole makseviivituse riski ja tururiski moodulite kapitalinõuete arvutamisel. Selleks peaksid ettevõtjad arvestama hüvitiste olemust ja, kui asjakohane, kõigi hüvitiste tagamiseks direktiivis 2003/41/EÜ määratletud töandjapensioni kogumisasutusega või muu kindlustusandjaga või edasikindlustusandjaga sõlmitud lepinguliste kokkulepete laadi.
- 1.9. Kui töötajatele makstavate hüvitistega seotud kohustuste varade valitsemise tegevus on edasi antud, peaksid sponsorina tegutsevad ettevõtjad neid tururiski ja vastaspoole makseviivituse riskimoodulite kapitalinõude arvutamisel arvestama, kui nad vastutavad varade väärtuse mis tahes kahjustamise korral.

¹ ELT L 331, 15.12.2010, lk 48–83

² ELT L 335, 17.12.2009, lk 1–155

³ ELT L 12, 17.01.2015, lk 1–797

Suunis 2. Väljaostuõiguse mõju kestusele

1.10. Väljaostuõigusega võlakirjade ja laenude kestuse määramisel peaksid ettevõtjad arvestama, et laenuvõtja ei pruugi neid välja osta, kui tema krediit kvaliteet väheneb, krediidiriski marginaal laieneb või intressimäär suureneb.

Suunis 3. Kestusel põhineva aktsiakursi alammoduli keskmine kestus

1.11. Ettevõtjad peaksid tõlgendama direktiivi „Solventsus II” artikli 304 lõike 1 punkti b alapunktis iii viidatud keskmist kestust kohustuste agregeeritud rahavoogude kestusena.

Suunis 4. Intressiriski alammodul

1.12. Ettevõtjad peaksid lisama intressiriski alammoduli kapitalinõude arvutusse kõik intressimääradele tundlikud varad ja kohustused.

1.13. Tehniline eraldis tuleks ümber arvutada šokijärgse riskivaba intressikõvera stsenaariume kasutades, mis määratakse põhilise riskivaba intressikõvera stressitestiga, lisades tagasi kattuvuse kohanduse, volatiilsusega korrigeerimise või riskivaba kõvera üleminekumeetme direktiivi „Solventsus II” artikli 308 punkti c kohaselt, kui kohaldatav.

1.14. Varade väärtus tuleks stsenaariumide alusel ümber arvutada ainult põhilise riskivaba intressikõvera stressitestiga ning jättes põhilise riskivaba intressikõvera mis tahes riskimarginaalid muutumatuks. See võib hõlmata stressi all olevate varade väärtuse määramiseks mudelipõhise hindamise meetodi kasutamist.

1.15. Kindlustusandjad ja edasikindlustusandjad peaksid tagama, et varade väärtused enne mudelipõhise hindamise meetodi abil saadud stresse on kooskõlas asjakohaste varade noteeritud turuhindadega aktiivsetel turgudel.

Suunis 5. Omakapitali- ja võlainstrumendi omadustega investeringud

1.16. Kui varadel on omakapitali- ja võlainstrumendi omadused, peaksid ettevõtjad kohaldatava standardvalemi riski alammoduli valimisel arvestama mõlemaid omadusi.

1.17. Ettevõtjad peaksid kohaldatavate standardvalemi riski alammodulite määramisel kaaluma vara majanduslikku sisu.

1.18. Kui vara saab pidada eraldi komponentide kogumiks, peaksid ettevõtjad vajaduse korral kohaldama asjakohaseid stressiteste igale komponendile eraldi.

1.19. Kui vara ei saa pidada eraldi komponentide kogumiks, peaksid ettevõtjad kohaldatavate standardvalemi riski alammodulite määramisel lähtuma sellest, kas võla või omakapitali omadused on majanduslikus mõttes valdavad.

Suunis 6. Lühikesed aktsiapositsioonid

- 1.20. Kui ettevõtjatel on lühikesed aktsiapositsioonid, tuleks neid kasutada omakapitaliriski kapitalinõude arvutuses pikkade aktsiapositsioonide tasaarvestuseks ainult siis, kui rakendusmeetmete artiklites 208–215 kehtestatud nõuded on täidetud.
- 1.21. Ettevõtjad peaksid omakapitaliriski kapitalinõude arvutuses ignoreerima mis tahes muid lühikesi aktsiapositsioone (järelejäänud lühikesi aktsiapositsioone).
- 1.22. Ei tohiks arvestada, et järelejäänud lühikeste aktsiapositsioonide väärtus omakapitalile stresside kohaldamisest suureneb.

Suunis 7. Turu kontsentratsiooniriski alammoodul

- 1.23. Piiramata rakendusmeetmete artikli 187 lõike 3 teise osa kohaldamist, ei tohiks ettevõtjad määrata riskitegurit 0% rakendusmeetmete artikli 187 lõikes 3 sätestatud loetelu üksuste omandis olevatesse üksustesse investeerimisele.

Suunis 8. Väärtpaberite laenuks andmise tehingud ja sarnased lepingud

- 1.24. Väärtpaberite laenuks andmise või laenuks võtmise tehingute ja repo- või pöördrepolepingute, sealhulgas likviidsuse vahetustehingute kapitalinõuete määramisel peaksid ettevõtjad järgima direktiivi „Solventsus II” kohases bilansis vahetatavate kirjete tunnustamise põhimõtet. Samuti peaksid nad arvestama lepingutingimusi ja tehingust või lepingust tulenevaid riske.
- 1.25. Kui laenuks antud vara jääb bilanssi ja saadud vara ei tunnustata, peaksid ettevõtjad
 - (a) kohaldama laenuks antud varale asjakohaseid tururiski alammooduleid;
 - (b) lisama laenuks antud vara 1. liiki riskipositsioonide vastaspoole makseviivituse riski kapitalinõude arvutusse, arvestades saadud vara pakutavat riskimaandamist, kui seda tunnustatakse tagatisena rakendusmeetmete artikli 214 nõuete kohaselt.
- 1.26. Kui saadud vara tunnustatakse ja laenuks antud vara ei jää bilanssi, peaksid ettevõtjad
 - (a) kohaldama saadud varale asjakohaseid tururiski alammooduleid;
 - (b) arvestama laenuks antud vara 1. liiki riskipositsioonide vastaspoole makseviivituse riski kapitalinõude arvutuses, lähtudes laenuks antud vara bilansiväärtusest vahetuse ajal, kui lepingutingimused ja õigussätted laenuvõtja maksejõuetuse korral põhjustavad riski, et laenuks antud vara ei tagastata, kuigi saadud vara on tagasi antud.
- 1.27. Kui laenuks antud vara ja saadud vara tunnustatakse direktiivi „Solventsus II” kohases bilansis, peaksid ettevõtjad
 - (a) kohaldama laenuks antud varale ja laenuks võetud varale asjakohaseid tururiski alammooduleid;

- (b) lisama laenuks antud vara 1. liiki riskipositsioonide vastaspoole makseviivituse riski kapitalinõude arvutusse, arvestades saadud vara pakutavat riskimaandamist, kui seda tunnustatakse tagatisena rakendusmeetmete artikli 214 kohaselt;
- (c) arvestama intressiriski alammoduli kapitalinõude arvutustes oma bilansikohustusi, mis tulenevad laenuks andmise lepingutest.

Suunis 9. Siduvad kohustused, mis võivad tekitada maksekohustusi

- 1.28. Nagu on sätestatud rakendusmeetmete artikli 189 lõike 2 punktis e, tuleks vastaspoole makseviivituse riski mooduli 1. liiki riskipositsioonide kapitalinõuet kohaldada õiguslikult siduvatele kohustustele, mille ettevõtja on taganud või kokku leppinud.
- 1.29. Kui siduva kohustuse lepingus ei ole otseselt nimetatud nominaalväärtust, peaksid ettevõtjad määrama vastava kahju makseviivituse korral, nagu on vidatud rakendusmeetmete artikli 192 lõikes 5, hinnangulise nominaalväärtuse alusel.
- 1.30. Hinnanguline nominaalväärtus on maksimumsumma, mis eeldatavasti tasutakse vastaspoole krediidisündmuse korral.

Järgimis- ja aruandluseeskirjad

- 1.31. Käesolev dokument sisaldab EIOPA määruse artikli 16 kohaseid suuniseid. EIOPA määruse artikli 16 lõike 3 kohaselt võtavad pädevad asutused kõik suuniste ja soovitude täitmiseks vajalikud meetmed.
- 1.32. Pädevad asutused, kes järgivad või kavatsesid hakata järgima käesolevaid suuniseid, peaksid lisama need asjakohasel viisil oma reguleerimis- või järelevalveraamistikku.
- 1.33. Pädevad asutused kinnitavad EIOPA-le, kas nad järgivad või kavatsesid hakata järgima käesolevaid suuniseid, koos mittejärgimise põhjustega kahe kuu jooksul pärast tõlgete avaldamist.
- 1.34. Kui osutatud tähtjaks ei vastata, peetakse pädevaid asutusi aruandlusnõuetele mittevastavateks ja nendest teatatakse.

Läbivaatamise lõppsäte

- 1.35. Käesolevad suunised vaatab läbi EIOPA.